

Nr 220.

Av herr **Asplund**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänt resereglemente.

Uti bifogade, av länsstyrelsen i Norrbottens län ingivna skrivelser hava lämnats enligt min uppfattning fullgoda skäl för en hel del ändringar i olika bestämmelser i nu gällande resereglemente, i huvudsak berörande resekostnadsersättning och därmed samhörande enligt rubriken »annat färd sätt än ovan nämnts». I den mån dessa erinringar icke vunnit beaktande i den nu avlämnade kungl. propositionen nr 40 med förslag till allmänt resereglemente, vill jag därför genom denna motion i anslutning till vad länsstyrelsen anfört framställa yrkande om jämkningar av bestämmelserna uti följande hänseenden.

2 § 1 mom. Vid färd sättet »annan automobil» bör tilläggas kilometerpenningar 10 öre per km.; likaså vid rubriken »annat färd sätt än ovan nämnts». Skulle detta sistnämnda ej bifallas, torde såsom särskild rubrik böra uppföras »fotvandring» och ersättningen för denna bestämmas till 50 öre per km.

2 § 2 mom. Dygnstraktamentets fördelning på dag och natt borde helst sättas i förhållande till det timantal, som innefattas i dessa dygnsdelar, alltså i förhållandet 18:6. Riktigast vore kanske att dela upp dygnet efter det timantal, som i verkligheten användes på ena eller andra sättet, alltså att natten skulle anses börja ung. kl. 10 e. m. och sluta kl. 6 eller 7 på morgonen. Emellertid vill jag här endast yrka, att den ökning av en krona per dygn, som nu föreslås i propositionen, med motivering bl. a. att traktamentet skall täcka jämväl kostnaderna för transport av reseffekter, som enligt förut gällande reglemente särskilt gottgjorts den resande, skall läggas till *dagtraktamentet*, så att den kan tillfalla även den resande, som av en eller annan anledning icke åtnjuter natttraktamente. Fördelar man dag- och natttraktamenten enligt propositionen per timme, så finner man, att medan nattimme exempelvis i klass C ersättes med kr. 1:17, så ersättes en dagtimme med endast kr. 0:67, oaktat av dagtraktamentet skall utgå icke blott alla matkostnader utan även övriga utgifter, som belöpa på vistelsen å förrättningsstället med undantag av den merkostnad för bostaden, som uppstår genom dess användande under de sex nattimmarna.

5 §. Andra stycket bör helt och hållet utgå. Om så anses erforderligt, kunde i dess ställe insättas förbehåll, att där regelmässig spårvägs-, omnibus- eller fartygsförbindelse finnes att tillgå vid tiden för förrättningsmannens avfärd från bostaden till järnvägsstation eller förrättningsställe, bör sådant fortskaffningsmedel användas, men eljest ersättning utgå för annat fortskaffningsmedel.

10 § första stycket. I enlighet med länsstyrelsens i Kristianstads län förslag bör ett och samma maximibelopp fastställas för alla traktamentsklasser, som enligt 2 § 1 mom. ha rätt till samma resersättning för alla andra färdsätt utom med järnväg och fartyg, vilka väl sällan torde komma att tagas i bruk för det ändamål, som avses i 10 §, resa för erhållande av nattkvarter. Jag yrkar därför, att orden »icke med högre belopp än som motsvarar dubbelt traktamente för en natt» måtte utgå, varigenom sista satsen i första stycket kommer att lyda: *dock i intet fall med mera än tolv kronor.*

17 § 1 mom. första stycket. Senare delen av detta stycke bör enligt min mening utgå från och med orden: »eller, beträffande stad — — —» till och med orden: »eller tjänstgöring», och orden »3 kilometer därifrån» ändras till »3 kilometer från hans bostad».

I andra styckets slut bör ordet »dagtimmar» utbytas mot »timmar». Anledning synes icke föreligga att i bestämmelsen göra åtskillnad mellan dagtimmar och nattimmar, och den föreslagna rättelsen skulle borttaga möjligheten till misstolkningar av bestämmelsen »under högst 6 dagtimmar i följd».

17 § 3 mom. synes mig böra utgå, då däri intagna bestämmelser säkert i många fall skulle åstadkomma, att förrättningar, som utan sådan bestämmelse skulle ha handlagts i ett sammanhang, komme att uppdelas på flera sammanträden och föranleda såväl ökade resekostnader som andra extra utgifter. Lämpligare synes vara, att för de enstaka fall, då en förrättning på samma plats upptar så lång tid, att en avkortning av traktamentsersättningen synes nödvändig för undvikande av oskäliga kostnader, föreskriva sådan avkortning för varje särskilt fall eller för vissa slag av förrättningar, vartill bestämmelsen i 1 § andra stycket torde giva möjlighet.

Under åberopande i övrigt innehållet i bifogade två yttranden hemställer jag alltså värdsamt,

att riksdagen ville för sin del besluta de ändringar i det uti Kungl. Maj:ts proposition nr 40 framlagda förslag till allmänt resereglemente, som här ovan påyrkats.

Stockholm den 9 februari 1929.

C. I. Asplund.

Av Avskrift.

Till Kungl. Finansdepartementet.

Uti departementets ämbetskrivelse av den 8 juli 1927 har länsstyrelsen anbefallts att till departementet inkomma med dels yttrande, huruvida och i vilka avseenden erfarenheten visat, att ändringar i gällande resereglemente jämte tilläggsbestämmelser synas vara av behovet påkallade, dels ock uppgift för varje särskild grupp förrättningsmän å det sammanlagda belopp, som av länsstyrelsen under tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 utbetalts för resekostnadsersättning, traktamentsersättning och eventuellt förekommande förrättningsarvoden med angivande av de anslag eller andra medel, från vilka kostnaderna ifråga avförts.

Till åtlydnad härav får länsstyrelsen med bifogande av föreskriven uppgift å utbetalta resekostnads- och traktamentsersättningar vördsamt anföra följande.

Tillämpningen av nu gällande resereglemente har icke givit anledning till väsentliga anmärkningar, ehuru en del bestämmelser i detsamma i praktiken visat sig tarva smärre jämkningar för att medföra en rättvisare avvägd ersättning vid olika sätt att färdas. I anslutning till resereglementets paragrafföljd vill länsstyrelsen här nedan angiva de fall, där enligt länsstyrelsens mening sådana jämkningar kunna anses påkallade.

§ 2 mom. 2 punkt. 1. Kilometerpengar synas rättvisligen böra utgå jämväl i det fall, att vederbörande färdas med annan automobil än taxeautomobil och som icke går i regelbunden persontrafik liksom ock när förrättningsmannen begagnar sig av annat färd sätt än de i resereglementet särskilt angivna sätten att färdas. Särskilt framstår det som oegentligt, att en förrättningsman, som färdas ensam i egen bil, icke är berättigad till kilometerpengar, under det att han jämlikt § 8 mom. 3 vid färd i egen bil tillsammans med en eller flera personer, som deltaga i samma förrättning som han, är berättigad till kilometerpengar.

§ 2 mom. 1 punkt 7. Kilometerpengarna äro ofta otillräckliga såsom ersättning för hämtning av visst fortskaffningsmedel. Bestämmelserna i denna punkt synas därför böra kompletteras med en uttrycklig bestämmelse, att förrättningsmannen är berättigad till gottgörelse för den avgift för hämtning såväl med taxeautomobil som annat fortskaffningsmedel, som han visar sig hava utgivit. Eventuell ändring i detta avseende påkallar omredigering av bestämmelserna i § 12.

§ 5 mom. 2. Det synes icke rättvist, att förrättningsman, som har att färdas över en kilometer inom stads, köpings eller därmed jämförligt samhälles planlagda område med annat fortskaffningsmedel än järnväg, fartyg eller spårväg, skall vara berövad ersättning för den av honom företagna resan. Denna orättvisa framstår så mycket klarare, om man gör den jämförelsen, att två förrättningsmän, deltagande i samma förrättning, äro bosatta den ene utom, den andra inom ett samhälles planlagda område på ett avstånd av exempelvis 1,500 meter från samhällets järnvägsstation, som är belägen vid gränsen för det planlagda området. Den utanför samhället bosatta förrättningsmannen är berättigad till reseersättning, under det att den, som är bosatt inom det planlagda området, icke erhåller sådan. Någon rimlig anledning att göra åtskillnad mellan färd inom och utom ett samhälles planlagda område kan länsstyrelsen för övrigt icke finna. Skulle ändring ske i här berört avseende, påkallas viss jämkning i bestämmelserna i § 17.

§ 10 innehåller bestämmelser om ersättning för särskild resa för erhållande av nattkvarter, vilken ersättning icke må utgå med högre belopp än som motsvarar traktamente för en natt. På grund av den glesa bebyggelsen inom detta län måste förrättningsmannen ofta företaga så långa resor för erhållande av nattkvarter, att ersättning därför motsvarande ett natttraktamente icke förslår till täckande av resekostnader, åtminstone inträffar detta ofta för lägre befattningshavare. Det synes därför påkallat, att ersättning i sådant fall kunde utgå med belopp, som vederbörande visar sig hava utgivit.

§ 23 mom. 1 punkt 3. Tidpunkterna för ankomst till och avfärd från förrättningsställe synas jämväl böra uppgivas i reseräkningen, enär detta är ägnat att underlätta granskningen.

§ 23 mom. 1 punkt 4 bör ändras därhän, att registreringsnummer å använd automobil, sålunda ej blott taxebil, bör angivas.

Utöver vad som sålunda framhållits ifråga om önskvärda ändringar i nu gällande bestämmelser i resereglementet synes detta reglemente böra kompletteras med bestämmelser i ett par fall, som nu icke alls beröras i detsamma.

Enligt resereglementet § 1 skall ersättningen vid färd med båt (roddbåt eller motorbåt) utgå såsom för annat färdsätt än de i resereglementet särskilt angivna. Då emellertid enligt här i länet gällande taxa för båtfarten ersättningen i regel utgår med 4 kronor per mil och på vissa sträckor med 6 kronor och ännu högre, medan däremot skjutslegan utgör 3 kronor 50 öre per mil, synas bestämmelser böra införas, som medgiva en resande rätt att vid färd med båt erhålla ersättning enligt gällande taxa för båtfarten eller, där ordnad skjutsskyldighet ej finnes, för vad han visar sig hava utgivit för skjutsen. Bestämmelsen i § 1 mom. 1 st. 5 gäller endast resa med häst och torde ej utan uttrycklig föreskrift därom kunna tillämpas även för färd med båt.

Enligt § 13 i reglementet utgår ej resekostnadsersättning för sådan förflyttning medelst fotvandring eller resdon, drivet av förrättningsmannen personligen, som till följd av förrättnings natur måste äga rum under själva förrättningen. Denna föreskrift kan leda till rätt stor orättvisa. Till exempel vid en flottledssyn å ett större vattendrag äro förrättningsmännen ofta nödsakade att flera dagar i sträck gå militars efter vattendraget och att under sådana förhållanden neka dem ersättning för dessa till fots tillryggalagda sträckor synes ej förenligt med billighet och rättvisa.

Här i länet förekommer ej sällan, att förrättningsman vid resor i länets fjälltrakter nödgas anlita lots för att taga sig fram från en ort till en annan. Ersättning har i dylika fall alltid av länsstyrelsen utbetalts för vad den resande visat sig hava i sådant avseende utgivit, men i det nya resereglementet finnes, så vitt länsstyrelsen kan finna, ingen bestämmelse, som stöder en sådan utbetalning.

Luleå i landskansliet den 30 augusti 1928.

A. B. GÄRDE.

H. Glimstedt.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Nils W. Nilsson.

Av Avskrift.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Konungens befallningshavande får härigenom vördsamt anhålla, att herr Statsrådet ville vidtaga åtgärder för ändring i resereglementet uti nedan angivna avseende.

Jämlikt 14 § i resereglementet utgår ersättning motsvarande självkostnaden för transport av redskap, instrument eller annan dylik icke personlig utrustning, som förrättningsman för förrättnings verkställande behövt medföra. Ersättning utgår sålunda icke för utgifter till bärare för packning med personlig utrustning. För dem som i tjänsten färdas å väglösa marker innebär berörda förhållande en uppenbar obillighet. Konungens befallningshavande tänker härvid i första hand på lappväsendets befattningshavare och andra, som måste fortskaffa sig gående i avlägsna fjälltrakter och ödemarker. Det bör vara utan vidare klart att vid dylika resor som ofta vara i veckor, stundom månader — lapptillsyningsmännens — förrättningsmannen icke förmår att själv bära den utrustning i kläder, kokkärl, mat och sovtält han är tvungen att föra med sig. Han är helt enkelt nödsakad att anlita bärare men är för dessa utgifter icke berättigad till ersättning. Vid gång i fjället eller i övrigt i obanad terräng bli dagsmarschern icke gärna över två å tre mil, och då bärare i allmänhet icke åtnöja sig med lägre dagspenning än 10 kronor, vilken även måste erläggas för bärarens återresa, samt förrättningsmannens ersättning icke utgör mera än 3 kronor för mil, så inses lätt att dessa strapatsrika resor medföra direkta utgifter för tjänstemännen. Konungens befallningshavande vill i detta sammanhang jämväl framhålla, huru som det icke är att begära att tjänstemän skola giva sig ut utan följeslagare i trakter, där människors visten icke påträffas för var dagsmarsch; ett olycksfall, låt vara i och för sig obetydligt, kan i dessa vidsträckta ödemarker, där folk sällan färdas fram, bliva ganska obehagligt, och en något allvarligare skada eller vilsegång kan lätteligen få ödesdigra följder.

Ovan berörda ersättning för gång, tre kronor per mil, synes Konungens befallningshavande jämväl otillräcklig och icke svarande mot de besvärligheter den resande måste underkasta sig. Gottgörelsen för hästskjuts, i detta län sammanlagt fem kronor för mil, synes Konungens befallningshavande icke utgöra någon oskäligen ersättning för färdssättet fotvandring.

Konungens befallningshavande tillåter sig fördenskull hemställa, att herr Statsrådet ville vidtaga åtgärder därhän att ersättning beredes för bärare av personlig utrustning vid färd i trakter där med fordon framkomlig väg saknas ävensom att gottgörelsen för färdssättets gång höjes till skäligt belopp, exempelvis fem kronor.

Luleå i landskansliet den 8 december 1928.

På Länsstyrelsens vägnar:

R. Sundberg.

A. Holm.

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Nils W. Nilsson.

